

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

BK-04.1711.51.2015

Kraków, dnia 11 MAR 2016

Pani
Bożena Skowronek
Dyrektor
Gimnazjum Nr 35
ul. Limanowskiego 60/62
30-551 Kraków

Referat Kontroli Finansowej Biura Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa przeprowadził na podstawie upoważnienia nr 69/2015, podpisanego przez Prezydenta Miasta Krakowa kontrolę sprawdzającą, w kierowanej przez Panią jednostce, której wyniki zostały ujęte w dwustronnie podpisanym protokole kontroli.

Zakres kontroli obejmował analizę realizacji zaleceń sformułowanych po przeprowadzonej w 2013 r. kontroli kompleksowej gospodarki finansowej oraz oceny wiarygodności sprawozdań.

Kontrolę realizacji zaleceń przeprowadzono ze szczególnym uwzględnieniem ryzyka ich niewykonania, obejmując badaniem okres od 1.07.2013 r. do dnia kontroli (metoda wrywkowa).

I. Ocena sposobu funkcjonowania jednostki kontrolowanej

W wyniku przeprowadzonej kontroli sprawdzającej stwierdzono, że w jednostce podjęto działania mające na celu zrealizowanie większości zaleceń sformułowanych po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2013 r., niemniej jednak w znacznym zakresie nie osiągnięto pożądanego stanu. Ryzyko niewykonania zaleceń pokontrolnych zmaterializowało się w odniesieniu do wyszczególnionych niżej zaleceń, uznanych za niezrealizowane lub nie w pełni zrealizowane.

Ustalenia kontroli wykazały, że 15 spośród 38 zaleceń sformułowanych po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2013 r. zostało wykonanych, 10 zostało niezrealizowanych (przy czym jedno zalecenie wykonano w trakcie postępowania kontrolnego), a 8 zostało częściowo zrealizowanych. W stosunku do 5 zaleceń nie można było dokonać oceny sposobu ich realizacji z uwagi na fakt, iż w badanym okresie nie wystąpiły zdarzenia o charakterze objętym ich treścią. I tak:

1. nie zrealizowano 10 n/w zaleceń:

- a) *ująć w polityce rachunkowości zapisy związane wyłącznie z działalnością jednostki oraz przestrzegać ustalonych w niej zasad,*
- b) *przestrzegać ustaleń zawartych w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów oraz instrukcji kasowej oraz wyeliminować zapisy w instrukcji obiegu dokumentów, w myśl których osoba prowadząca ewidencję druków ścisłego zarachowania ustala ich stan ilościowy, poprzez porównanie ze stanem rzeczywistym, a także wprowadzić procedury kontroli w powyższym zakresie zapewniające*

- właściwy nadzór w ww. obszarze, stosownie do wytycznych zawartych w punkcie 14 lit. c w komunikatu w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych,
- c) wprowadzić mechanizmy kontroli zarządczej w szczególności w obszarze zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy o finansach publicznych,
 - d) wykazywać w sprawozdaniach dane zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do wymogów § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) i § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych,
 - e) klasyfikować wydatki we właściwych podziałkach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z wytycznymi wynikającymi z rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych,
 - f) odprowadzać na rachunek budżetu Miasta Krakowa dochody budżetowe zgromadzone na rachunku bieżącym jednostki w terminach określonych w zarządzeniu Prezydenta Miasta Krakowa w sprawie wprowadzenia szczegółowych zasad i terminów rozliczeń z budżetem Miasta (...),
 - g) przyznawać pracownikom administracji i obsługi premie w ramach funduszu utworzonego na ten cel, zgodnie postanowieniami zawartymi w Regulaminie wynagradzania pracowników samorządowych,
 - h) naliczyć i opłacić odsetki za zwłokę z tytułu nieterminowego opłacenia w 2011 r. składek należnych do ZUS, stosownie do art. 53 § 3 i art. 55 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. nr 8, poz. 60, z późn. zm.), w związku z art. 23 ust. 1 i ust. 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Ponadto, wystąpić do ZUS z prośbą o potwierdzenie salda. Należy natomiast zaznaczyć, że powyższe zalecenie wykonano w trakcie postępowania kontrolnego,
 - i) korzystać z prawa do naliczania odsetek z tytułu nieterminowego regulowania należności, na mocy art. 481 § 1 i 2 Kodeksu Cywilnego, a tym samym respektować wymogi art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych,
 - j) przeprowadzać inwentaryzację aktywów i pasywów drogą weryfikacji, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, zapewniając tym samym wykazywanie w księgach rachunkowych realnych sald (w szczególności na kontach rozrachunkowych),
2. nie w pełni zrealizowano 8 n/w zaleceń, tj. nie zrealizowano następujących ich części:
- a) opracować politykę rachunkowości zgodnie z wymogami określonych w art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w tym w szczególności ustalić szczegółowe zasady prowadzenia ewidencji ilościowej składników majątkowych,
 - b) przestrzegać zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych określonych w ustawie o rachunkowości oraz rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...), jak również zasad rachunkowości określonych w wewnętrznej dokumentacji jednostki, a w szczególności:
 - zamieszczać na fakturach VAT obcych o odroczonym terminie płatności adnotację o dacie ich zapłaty,
 - ujmować dowody księgowe we właściwym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz ustaleniami zawartymi w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości,
 - ujmować w raportach kasowych wyłącznie zapisy odzwierciedlające operacje gotówkowe udokumentowane rzetelnie wystawionymi, sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami kasowymi, stosownie do wymogów art. 4 ust. 2, art. 17 ust. 1 pkt 7, art. 20 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Ponadto, przestrzegać wymogów instrukcji kasowej i druków ścisłego zarachowania, tj.:
 - sporządzać dowody KW w ilości egzemplarzy ustalonej w Instrukcji kasowej,

- dokumentować operacje kasowe wyłącznie dowodami stanowiącymi druki ścisłego zarachowania, zgodnie z obowiązującymi w jednostce procedurami,
- dokumentować w sposób prawidłowy rozliczenia z najemcami, a w szczególności ujmować w księgach rachunkowych wszystkie rzetelnie wystawione rachunki zewnętrzne własne, stwierdzające wystąpienie operacji gospodarczej, zgodnie z art. 20 ust. 1 i 2, art. 22 ust. 1 i art. 24 ust. 3 ustawy o rachunkowości,
- przestrzegać zasady memorialowej określonej w art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
- wprowadzać do ksiąg rachunkowych wyłącznie udokumentowane zapisy księgowe, wynikające z dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej, zgodnie z art. 20 ust. 1 i 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości,
- weryfikować skutecznie poprawność zapisów księgowych w zakresie systematyczności ich dokonywania na poziomie ewidencji analitycznej, stosownie do art. 16 ust. 1 i art. 24 ust. 3 ustawy o rachunkowości,
- ujmować operacje dotyczące wpływu na rachunek bankowy środków pieniężnych przekazanych z kasy, stanowiących zwrot niewykorzystanej zaliczki na wydatki, w sposób odzwierciedlający ich przebieg, zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości,
- prowadzić ewidencję na koncie pozabilansowym 998 Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego w sposób zgodny z zasadami jego funkcjonowania, określonymi w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia,
- c) przestrzegać postanowień wynikających z zawartych umów najmu, a w szczególności:
 - dokonywać na koniec roku rozliczenia pobieranych zaliczkowo co miesiąc opłat niezależnych, zgodnie z postanowieniami umowy najmu mieszkania służbowego,
 - dokonywać podwyżki opłat niezależnych z tytułu najmu mieszkania służbowego w sytuacji wzrostu cen za dostawy energii, którymi obciążany jest Wynajmujący, zapewniając tym samym realizację wydatków w sposób gospodarny, stosownie do wymogów w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych,
- d) sprawować skuteczny nadzór nad rzetelnością dokumentacji kadrowej,
- e) dokonywać rozliczeń z najemcami w sposób zapewniający możliwość uzyskania informacji o dacie otrzymania rachunku przez Najemcę, w przypadku gdy warunkuje ona wymagany termin płatności,
- f) prowadzić w sposób prawidłowy ewidencję w zakresie składników majątkowych, a w szczególności:
 - wskazywać w kartach środków trwałych prawidłowy rodzaj KŚT, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie klasyfikacji środków trwałych,
 - ujmować w księgach inwentarzowych numer fabryczny składnika lub stosowny opis - charakterystykę ułatwiającą jednoznaczną jego identyfikację,
 - ujmować w ewidencji zakupione stoły i krzesła w sposób zgodny z obowiązującą w jednostce polityką rachunkowości (na koncie 013 i w ewidencji ilościowo-wartościowej).
 Należy natomiast zaznaczyć, że w trakcie kontroli sprawdzającej wykonano ww. zalecenie w zakresie opisanym w tirecie pierwszym,
- g) przestrzegać ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, obowiązującego w tym zakresie regulaminu oraz ustaleń zawartych w umowach o prowadzenie wspólnej działalności socjalnej poprzez:
 - naliczenie i przekazanie odpisu na ZFŚS oraz dokonywanie ewentualnej korekty odpisu na koniec roku zgodnie z zapisami ww. ustawy oraz rozporządzenia,
 - naliczenie i przekazanie do ZEO części odpisu w ramach umowy o prowadzenie wspólnej działalności mieszkaniowej oraz w ramach umowy o prowadzenie wspólnej działalności w zakresie obsługi emerytów i rencistów byłych nauczycieli w kwotach zgodnych z ww. umowami,
- h) ostatecznie zrealizować zalecenia sformułowane po kontrolach przeprowadzonych referat kontroli finansowej w latach 2007 – 2009, tj.:

- klasyfikować wydatki budżetowe zgodnie z rozporządzeniem w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych,
 - prowadzić gospodarkę kasową zgodnie z obowiązującą w jednostce Instrukcją gospodarki kasowej,
 - stosować instrukcję sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącą załącznik nr 34 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej i wykazywać w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-28S dane zgodne z danymi wynikającymi z prowadzonej ewidencji księgowej, zgodnie z zapisami § 9 ust. 2 rozdziału 4 do ww. rozporządzenia,
 - stosować zapis techniczny do zwrotów nadpłat oraz błędnych zapisów, w celu zachowania czystości obrotów na koncie 130-80110 służącego do ewidencji księgowej zrealizowanych dochodów budżetowych, do czego zobowiązują zapisy załącznika nr 2 rozporządzenia. W sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) oraz § 12 ust. 2 rozporządzenia,
3. w odniesieniu do 5 n/w zaleceń nie można było dokonać oceny sposobu ich realizacji z uwagi na fakt, iż w badanym okresie nie wystąpiły zdarzenia o charakterze objętym treścią zalecenia:
- a) prawidłowo realizować wydatki z tytułu wykonania umów o dzieło, a w szczególności:
 - zaprowadzić rejestr umów o dzieło,
 - zamieszczać na rachunkach do umów o dzieło adnotacje o ich sprawdzeniu i zatwierdzeniu do wypłaty przez Głównego księgowego i Dyrektora GM nr 35, stosownie do wymogów określonych w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości oraz ustalonych w jednostce procedur wewnętrznych,
 - wypłacać wynagrodzenie z tytułu wykonania przedmiotu umowy w terminie ustalonym w umowie,
 - ustalić i stosować jednolity wzór umów o dzieło, regulujący wszystkie kwestie niezbędne dla zapewnienia sprawnego funkcjonowania jednostki oraz zawierający właściwe nazewnictwo w zależności od rodzaju umowy cywilnoprawnej. Ponadto, zamieszczać w umowach precyzyjny opis jej przedmiotu,
 - zawierać umowy przez Dyrektora, po uprzednim dokonaniu ich kontrasygnaty przez Głównego Księgowego działającego na podstawie upoważnienia Skarbnika Miasta Krakowa, stosownie do art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym,
 - b) realizować wydatki na zakup okularów zgodnie z wewnętrznymi procedurami obowiązującymi w jednostce oraz przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe (Dz. U. nr 148 poz. 973),
 - c) realizować wydatki ze środków wydzielonego rachunku dochodów w ramach planu finansowego, zgodnie z art. 223 ust. 3 ustawy o finansach publicznych,
 - d) przeprowadzać likwidację form prawnych gospodarowania środkami publicznymi, w sposób określony przepisami prawnymi (np. w przypadku zamykania wydzielonego rachunku dochodów samorządowych jednostek budżetowych),
 - e) dokonywać prawidłowego rozliczenia wyników inwentaryzacji, poprzez:
 - rozliczanie wydanych do inwentaryzacji arkuszy spisowych,
 - przeprowadzenie inwentaryzacji wszystkich składników aktywów i pasywów wskazanych w zarządzeniu dyrektora jednostki,
 - wykazywanie w protokole z rozliczenia wyników inwentaryzacji zgodne ze stanem rzeczywistym stany księgowe i stany wg inwentaryzacji, wyjaśniać i rozliczać ewentualne różnice.

Ponadto w wyniku czynności kontrolnych ujawniono nowe n/w nieprawidłowości:

- 1) niewłaściwe dokumentowanie przypisu należności z tytułu najmu pomieszczeń mieszkalnych, tj.: przypis dokonywany był na podstawie dowodów KP – *Dowód wpłaty* w wysokości wpłat uiszczanych przez Najemcę (zapis równoległy do wpłaty gotówkowej), zamiast na podstawie odrębnego dowodu wewnętrznego, w wysokości należnej kwoty wynikającej z umowy zawartej z Najemcą (umowa najmu nie zawierała postanowień obligujących Wynajmującego do wystawiania dowodów rozliczeniowych i w praktyce kontrahentowi nie wystawiano rachunków), czym naruszono art. 20 ust. 2 i art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.),
- 2) ujmowanie operacji wpływu na rachunek bankowy środków pieniężnych przekazanych z kasy, stanowiących zwrot niewykorzystanej zaliczki na wydatki w sposób niesystematyczny, czym naruszono art. 4 ust. 3 pkt 2 ustawy *o rachunkowości*, tj. w 2014 r. spośród 12 operacji jw.:
 - 9 zostało ujętych w sposób prawidłowy - zapisem dodatnim po stronie Wn konta 130 *Rachunek bieżący jednostki* w korespondencji ze stroną Ma konta 141 *Środki pieniężne w drodze* oraz dodatkowo wprowadzono techniczny zapis ujemny na koncie 130,
 - 3 zostały ujęte w sposób nieprawidłowy – zapisem ujemnym po stronie Wn konta 141 w korespondencji ze stroną Ma konta 130,
- 3) nieustalenie w umowie zawartej z Najemcą, należności z tytułu zużycia energii elektrycznej w zakresie zmiennych opłat dystrybucyjnych, których wysokość uzależniona była od ilości zużytej energii (kWh), a które ponoszone były przez Szkołę na podstawie faktur wystawianych przez Tauron Dystrybucja S.A., czym naruszono art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27.08.2009 r. *o finansach publicznych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.). Ponadto, umowa zawarta z ww. kontrahentem nie zawierała terminu płatności należności za zużycie energii elektrycznej oraz zawierała postanowienia niekorzystne dla jednostki dotyczące okresów rozliczeniowych z tytułu ww. należności, ustalonych na: raz na pół roku, podczas gdy dostawca energii obciążał Szkołę rachunkami wystawianymi za dwumiesięczne okresy rozliczeniowe,
- 4) zaklasyfikowanie w ramach § 4260 *Zakup energii* wydatków za odprowadzanie ścieków poniesionych w grudniu 2014 r. w kwocie 497,96 zł, w związku z brakiem wystarczających środków zaplanowanych na ten cel w § 4300 *Zakup usług pozostałych* i niedokonaniem stosownych zmian wielkości planowanych wydatków w ww. podziałkach klasyfikacji budżetowej, czym naruszono zasady gospodarki finansowej obowiązujące w toku wykonania budżetu, określone w art. 254 pkt 3 ustawy *o finansach publicznych*,
- 5) niezgodnienie ze związkami zawodowymi zmian wprowadzanych przez Dyrektora do Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych (aneks nr 2), co narusza art. 77² § 4 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks Pracy* (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.),
- 6) nieskuteczne zweryfikowanie realności stanu zobowiązań wobec Urzędu Skarbowego na dzień bilansowy wynikającego z ksiąg rachunkowych, w efekcie czego konto 225 *Rozrachunki z budżetami*, wykazywało saldo Ma dotyczące rozrachunków z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie o 25,00 zł niższej względem faktycznej wielkości zobowiązania, wynikającej z dokumentacji źródłowej. Różnica powstała wskutek ujęcia na podstawie dowodu PK – *Polecenie księgowania* nr: RBJ/PK/0007/04/14-1120 z dnia 25.04.2014 r. wynagrodzenia płatnika w kwocie o 25,00 zł wyższej względem wielkości wykazanej w deklaracji PIT-4R za 2014 r. Należy zatem stwierdzić, że dowód PK nie odzwierciedlał rzetelnej kwoty, co narusza art. 22 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
- 7) nieustalenie przez kierownika jednostki terminu zamknięcia ksiąg rachunkowych za poszczególne miesiące (inne niż grudzień) oraz wprowadzenie we wrześniu zapisów do ksiąg rachunkowych za lipiec 2014 r., co świadczy o niedokonaniu zamknięcia ksiąg rachunkowych za ww. miesiąc, czym naruszono art. 25 ust. 15 pkt 1 i 2 i art. 25 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*,
- 8) nierozliczenie wynagrodzenia płatnika składek ZUS należnego za luty 2014 r. oraz niewyjaśnienie różnicy stanu rozrachunków z ZUS wynikającej z ewidencji ZUS, która wykazuje nadpłatę składek i nie znajduje odzwierciedlenia w ewidencji GM nr 35. Ponadto, z ewidencji ZUS wynika,

- że obowiązujący jednostkę termin płatności składek należnych za dany miesiąc przypada na 15 dnia następnego miesiąca, niezgodnie z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. *o systemie ubezpieczeń społecznych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 1442 z późn. zm.),
- 9) nieutworzenie odpisu aktualizującego należność w kwocie 3.962,62 zł, w tym należność główną w kwocie 3 140,47 zł oraz należność z tytułu przypisanych odsetek w kwocie 822,15 zł, pomimo iż należność główna powstała w roku 2012 r. i nie została uregulowana do końca 2014 r., co narusza art. 35b ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
 - 10) dokonywanie przypisów odsetek od należności wymagalnych z naruszeniem terminów ich ujmowania w księgach rachunkowych, określonych w z § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5.07.2010 r. *w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej* (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz nieprawidłowe obliczanie wielkości tych odsetek, w efekcie czego ich łączna kwota na dzień 31.12.2014 r. była wyższa od wielkości należnej wynikającej z prawidłowego obliczenia,
 - 11) ujmowanie w ewidencji rozrachunków z kontrahentami terminów płatności należności, niezgodnych z terminami wynikającymi z warunków zawartych umów, co rodzi ryzyko nieprawidłowego obliczenia odsetek za opóźnienia w płatnościach oraz nieprawidłowego wykazania danych w sprawozdaniach budżetowych w zakresie stanu należności wymagalnych,
 - 12) niewyjaśnienie z kontrahentami przyczyn podania przez nich w tytułach wpłat dokonywanych w formie przelewu bankowego numerów rachunków za najem, których wpłaty dotyczyły niespójnych z numerami rachunków ujętych w księgach rachunkowych Szkoły. Powyższe dotyczyło pięciu różnych kontrahentów, spośród których każdy podał w przelewie bankowym numer rachunku poprzedzający w kolejności bezpośrednio numer rachunku ujętego w księgach rachunkowych Szkoły. Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy *o rachunkowości* dowody księgowe zewnętrzne własne powinny zostać przekazane w oryginale kontrahentowi, a tym samym wystawca rachunku powinien posiadać ich kopię, zgodną z oryginałem. Ewentualne, ujawnione błędy w dowodach zewnętrznych powinny natomiast zostać sprostowane w trybie określonym w art. 22 ust. 2 ww. ustawy,
 - 13) ujmowanie w księgach rachunkowych dowodów PK wygenerowanych z systemu finansowo-księgowego niezawierających podpisów potwierdzających dokonanie ich kontroli. Zgodnie z zapisami art. 21 ust.1 pkt 6 ustawy *o rachunkowości* dowód księgowy powinien zawierać, cyt.: „*stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania*”,
 - 14) nieodnoszenie operacji dotyczących otrzymanych od darczyńców książek do biblioteki szkolnej w pozostałe przychody i koszty operacyjne, co narusza zapisy art. 3 ust. 1 pkt 32 lit. h i art. 20 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*. Ww. operacje ujęto wyłącznie na kontach 014 *Zbiory biblioteczne* i 072 *Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych*, co dodatkowo nie spełniało wymogów określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów *w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...)*, gdzie przy opisie konta 072 zawarto ustalenie, iż umorzenie księguje się w korespondencji z kontem 401 *Zużycie materiałów i energii*,
 - 15) prowadzenie ewidencji na koncie 999 *Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat* niezgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów *w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...)* oraz nieweryfikowanie zapisów na ww. koncie, co skutkowało wykazaniem w księgach rachunkowych nieprawidłowych, zawyżonych i niezgodnych ze stanem faktycznym obrotów i sald tego konta,
 - 16) niezwiększenie wartości środka trwałego (monitoringu wizyjnego), pomimo jego rozbudowy w 2014 r. o wartość przekraczającą 3.500,00 zł, niezgodnie z zapisami art. 31 ustawy *o rachunkowości* w powiązaniu z art. 16 g ust.13 ustawy z dnia 15.02.1992 r. *o podatku dochodowym od osób prawnych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 851 z późn. zm.). Ponadto, zakup usług

obejmujących rozbudowę monitoringu finansowano ze środków bieżących (§ 4270 *Zakup usług remontowych* i § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia*) zaplanowanych w ramach działalności wydzielonego rachunku dochodów, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy *o finansach publicznych*, zamiast ze środków na wydatki inwestycyjne, czym naruszono zapisy § 5 ust. 1 pkt 3 oraz zapisy dotyczące trybu dokonywania zmian w planie finansowym ujęte w załączniku nr 2 uchwały nr CXIV/1537/10 Rady Miasta Krakowa z dnia 20 października 2010 r. w sprawie *źródeł dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku i ich przeznaczenia oraz sposobu i trybu sporządzania planów finansowych dla wydzielonych rachunków dochodów samorządowych jednostek budżetowych* (z późn. zm.), w związku z zasadami klasyfikowania wydatków budżetowych określonymi w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2.03.2010 r. w sprawie *szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 poz. 1053 z późn. zm.), w myśl których ww. wydatki winny zostać zaplanowane i sfinansowane w ramach § 6060 *Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych*,

- 17) przyjęcie jako odrębnych obiektów inwentarzowych monitorów komputerowych, które montowano w ramach zestawów komputerowych, zatem same monitory nie stanowiły kompletnych i zdalnych do użytku składników majątku, a tym samym nie stanowiły środków trwałych, w myśl definicji zawartej w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy *o rachunkowości*,
- 18) nieokreślenie w polityce rachunkowości w sposób jednoznaczny wysokości progu istotności (kwoty nieznacznej) dla kosztów zakupu składników majątkowych, które nie będą zwiększały wartości składników majątkowych. W polityce rachunkowości zawarto jedynie zapis, cyt.: „jeżeli koszty zakupu są nieznaczne to zgodnie z zasadą istotności (art. 4 ust. 4, art. 8 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*) ewidencjonuje się je w cenie zakupu”,
- 19) nieudokumentowanie dokonania uzgodnień ewidencji analitycznej z syntetyczną na dzień inwentaryzacji zbiorów bibliotecznych. Przedstawiona do kontroli dokumentacja nie zawierała dowodów oraz adnotacji świadczących o uzgodnieniu ewidencji analitycznej z syntetyczną w zakresie zbiorów bibliotecznych oraz nie dołączono zestawienia obrotów i sald inwentaryzowanej grupy składników, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*,
- 20) ujęcie wyników inwentaryzacji zbiorów bibliotecznych w księgach roku następnego, a nie w księgach roku, w którym przeprowadzono inwentaryzację, niezgodnie z zapisami art. 27 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*,
- 21) nieprzeksięgowanie na wynik finansowy kosztów ujętych na dwóch kontach analitycznych, tj. kwoty 423,15 zł na koncie 401-XX1120GMAX-RBJ(...) oraz kwoty 43,20 zł na koncie 402-XX1120GMAX-RBJ(...), co skutkowało wykazaniem zarówno w bilansie zamknięcia ksiąg za 2014 r. i w bilansie otwarcia ksiąg na 2015 r. sald na ww. kontach kosztowych niezgodnie z zasadami ewidencji określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie *szczególnych zasad rachunkowości* (...) oraz obowiązującą polityką rachunkowości,
- 22) niewskazanie w protokole weryfikacji sald sposobu jej przeprowadzenia. Przedstawiony do kontroli protokół zawierał podpisy potwierdzające przeprowadzenie inwentaryzacji oraz wyłącznie wartość sald przed i po weryfikacji bez wskazania dokumentów, które porównano z danymi wynikającymi z ewidencji lub metody ustalenia realności sald, co skutkowało w niektórych przypadkach wykazaniem sald niezgodnych ze stanem faktycznym,
- 23) nieprzeprowadzenie inwentaryzacji drogą potwierdzenia salda w odniesieniu do należności od kontrahenta prowadzącego działalność w formie spółki z o.o., niezgodnie z zasadami zawartymi w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy *o rachunkowości*,
- 24) niegenerowanie z systemu finansowo – księgowego dokumentów przyjęcia na stan składników majątkowych, pomimo obowiązku zatwierdzania dokumentów obrotu środkami trwałymi i wyposażeniem przez Dyrektora i Głównego Księgowego, zawartego w pkt 5 załącznika do Instrukcji kontroli i obiegu dokumentów. Dodatkowo należy zaznaczyć, iż jednostka nie posiadała dokumentów potwierdzających przyjęcie przez poszczególnych pracowników do użytku składników

majątkowych, co może utrudnić lub uniemożliwić dochodzenie odpowiedzialności w przypadkach niewłaściwego gospodarowania powierzonym mieniem,

- 25) nieweryfikowanie na bieżąco dochodów emerytów, byłych nauczycieli, co skutkowało naliczeniem odpisu na ZFŚS na 2014 r. dla ww. grupy byłych pracowników w oparciu o dochody z 2010 r. i 2011 r. i może nie spełniać wymogów ustalonych w art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 26.01.1982 r. *Karta nauczyciela* (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 191 z późn. zm.), który stanowi, iż dla nauczycieli będących emerytami, dokonuje się odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 5% pobieranych przez nich emerytur.

II. Zalecenia pokontrolne:

W celu wyeliminowania wyżej opisanych nieprawidłowości oraz uniknięcia powstania ich w przyszłości polecam:

- 1) ostatecznie zrealizować niewykonane zalecenia sformułowane po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2013 r. wyszczególnione w części I w punktach 1 i 2,
- 2) dokumentować przypis należności z tytułu najmu pomieszczeń mieszkalnych, w sposób spełniający wymogi art. 20 ust. 2 i art. 22 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
- 3) przestrzegać zasady systematycznego ujmowania operacji w księgach rachunkowych, stosownie do wymogów art. 4 ust. 3 pkt 2 ustawy *o rachunkowości*, a w szczególności ujmować operacje wpływu na rachunek bankowy środków pieniężnych przekazanych z kasy, stanowiących zwrot niewykorzystanej zaliczki na wydatki, zapisem dodatnim po stronie Wn konta 130 w korespondencji ze stroną Ma konta 141 oraz dodatkowo wprowadzonym technicznym zapisem ujemnym na koncie 130,
- 4) ustalać rzetelnie należności przypadające jednostce, stosownie do wymogów wynikających z art. 42 ust. 5 ustawy *o finansach publicznych*. Ponadto, ustalić w umowie zawartej z firmą „Netia” S.A., jako odrębne świadczenie dodatkowe, należność z tytułu opłat dystrybucyjnych energii elektrycznej oraz termin płatności należności z tytułu świadczeń dodatkowych, jak również dostosować częstotliwość dokonywania rozliczeń z Najemcą z tego tytułu do częstotliwości, z jaką jednostka ponosi opłaty na rzecz dostawców energii,
- 5) zaniechać klasyfikowania wydatków w niewłaściwych podziałkach klasyfikacji budżetowej, ze względu na niezabezpieczenie wystarczających środków w planie finansowym we właściwej pozycji. Plan finansowy wydatków w poszczególnych jego pozycjach analizować na bieżąco, pod kątem jego zaangażowania, dokonując w razie potrzeby stosownych zmian wielkości planowanych wydatków, respektując tym samym zasady gospodarki finansowej obowiązujące w toku wykonania budżetu, dotyczące dokonywania wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, o których mowa w art. 254 pkt 3 ustawy *o finansach publicznych*,
- 6) podawać Regulamin wynagrodzenia lub jego zmiany do wiadomości pracowników w trybie wymaganym art. 77² § 6 Kodeksu Pracy, wyłącznie po uprzednim ich uzgodnieniu ze związkami zawodowymi, stosownie do wymogów art. 77² § 4 Kodeksu Pracy, zapewniając tym samym skuteczne wejście w życie wewnętrznych przepisów prawa pracy,
- 7) rzetelnie weryfikować stan zobowiązań wobec Urzędu Skarbowego na dzień bilansowy, zapewniając tym samym wykazanie w księgach rachunkowych realnego salda konta 225 *Rozrachunki z budżetami*. Ponadto, skorygować błędną kwotę zapisu wprowadzonego na podstawie dowodu PK – *Polecenie księgowania* nr: RBJ/PK/0007/04/14-1120 z dnia 25.04.2014 r.,
- 8) ustalić w dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady rachunkowości i w konsekwencji przestrzegać terminu zamknięcia ksiąg rachunkowych za poszczególne miesiące (inne niż grudzień) stosownie do zapisów art. 25 ust. 15 pkt 1 i 2 i art. 25 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*,
- 9) rozliczyć wynagrodzenie płatnika składek ZUS należnego za luty 2014 oraz wyjaśnić i rozliczyć różnicę stanu rozrachunków z ZUS, zapewniając tym samym zgodność danych ewidencji ZUS, z ewidencją księgową Szkoły. Wyjaśnić przy tym termin płatności składek ZUS,

- 10) dokonywać odpisów aktualizujących należności w sytuacjach opisanych w art. 35b ust. 1 ustawy *o rachunkowości* oraz utworzyć odpis aktualizujący należność od firmy „Galeria Smaku”;
- 11) dokonywać przypisów odsetek z tytułu nieterminowego regulowania należności zgodnie z wymogami wynikającymi z § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) oraz obliczać prawidłowo wielkości tych odsetek, zgodnie z wytycznymi wynikającymi z art. 481 ustawy z dnia 23.04.1964 r. *Kodeks Cywilny* (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.). Ponadto, skorygować błędnie naliczone odsetki od należności wymagalnych, ujęte już w księgach rachunkowych,
- 12) ujmować w ewidencji rozrachunków z kontrahentami terminy płatności należności wynikające z warunków zawartych umów, zapewniając tym samym prawidłowe obliczenie ewentualnych odsetek za opóźnienie w zapłacie oraz prawidłowe wykazanie danych w sprawozdaniach budżetowych w zakresie stanu należności wymagalnych,
- 13) ujmować w księgach rachunkowych wyłącznie kopie dowodów zewnętrznych własnych, zgodnie z oryginałami przekazanymi kontrahentom, stosownie do art. 20 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*. Ponadto, wyjaśnić z kontrahentami przyczyny podania przez nich w tytułach wpłat dokonywanych w formie przelewu bankowego, numerów rachunków za najem wystawionych w dniu 3.04.2014 r., których wpłaty dotyczyły niespójnych z numerami rachunków ujętych w księgach rachunkowych Szkoły i ewentualne, ujawnione błędy w dowodach zewnętrznych sprostować w trybie określonym w art. 22 ust. 2 ww. ustawy,
- 14) ujmować w księgach rachunkowych dowody PK spełniające wymogi art. 21 ust.1 pkt 6 ustawy *o rachunkowości*,
- 15) ujmować w księgach rachunkowych operacje przychodów i kosztów dotyczące otrzymanych darowizn, zgodnie z zapisami art. 20 ust. 1 ustawy *o rachunkowości* oraz wymogami określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont (...),
- 16) prowadzić ewidencję na koncie 999 *Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat* zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont (...) oraz weryfikować zapisy na ww. koncie zapewniać tym samym wykazanie w księgach rachunkowych zgodnych ze stanem faktycznym obrotów i sald konta,
- 17) dokonywać zwiększenia wartości środka trwałego w przypadku jego rozbudowy w danym roku o wartość przekraczającą 3.500,00 zł, zgodnie z zapisami art. 31 ustawy *o rachunkowości* i art. 16g ust.13 ustawy *o podatku dochodowym od osób prawnych*,
- 18) ewidencjonować jako odrębne obiekty inwentarzowe tylko kompletne i zdane do użytku składniki majątkowe spełniające wymogi definicji zawartej w art. 3 ust.1 pkt 15 ustawy *o rachunkowości*,
- 19) określić w polityce rachunkowości w sposób jednoznaczny wysokość progu istotności (kwoty nieznacznej) dla kosztów zakupu składników majątkowych, które nie będą zwiększały wartości składników majątkowych lub ujmować w ewidencji składniki majątkowe wyłącznie w cenie nabycia zgodnie z zapisami art. 31 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
- 20) dokumentować dokonanie uzgodnienia ewidencji analitycznej z syntetyczną na dzień inwentaryzacji grupy składników majątkowych oraz zestawienie obrotów i sald inwentaryzowanej grupy składników, zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*,
- 21) ujmować wyniki inwentaryzacji w księgach roku, w którym przeprowadzono inwentaryzację, zgodnie z zapisami art. 27 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*,
- 22) dokonywać przeksięgowania na koniec roku na wynik finansowy wszystkich poniesionych kosztów i uzyskanych przychodów, zgodnie z zasadami ewidencji określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont (...) oraz obowiązującą polityką rachunkowości. Ponadto weryfikować zapisy zawarte na kontach analitycznych w celu rzetelnego przedstawienia sald w księgach rachunkowych,
- 23) wskazywać w protokole weryfikacji dokumenty, które porównano z danymi wynikającymi z ewidencji, o czym mowa w art. 26. ust. 1 pkt 3 ustawy *o rachunkowości* w celu zapewnienia wykazania w księgach rachunkowych realnych sald,

- 24) przeprowadzać inwentaryzację drogą potwierdzenia salda w odniesieniu aktywów, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy *o rachunkowości*,
- 25) przestrzegać obowiązujących w jednostce uregulowań wewnętrznych, w tym w zakresie zatwierdzania dokumentów obrotu środkami trwałymi i wyposażeniem, a także dokumentować stosownym podpisem przyjęcie przez pracowników do użytku składników majątkowych w celu zapewnienia właściwego gospodarowania powierzonym mieniem,
- 26) weryfikować w każdym roku dochody emerytów, byłych nauczycieli, w celu prawidłowego naliczenia odpisu na ZFŚS, zgodnie z wymogami zawartymi w art. 53 ust. 2 ustawy *Karta nauczyciela*,
- 27) rozważyć, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, wyciągnięcie konsekwencji służbowych w stosunku do Głównego Księgowego jednostki.

Proszę również wyeliminować inne uchybienia opisane szczegółowo w protokole kontroli.

III. Osoba odpowiedzialna za realizację zaleceń pokontrolnych:

Pani Bożena Skowronek – Dyrektor Gimnazjum nr 35 w Krakowie

IV. Termin realizacji zaleceń pokontrolnych: od zaraz.

V. Termin złożenia sprawozdania z przebiegu realizacji zaleceń pokontrolnych:

Sprawozdanie z wykonania niniejszych zaleceń proszę przesłać w terminie do dnia **15.04.2016 r.** do Referatu Kontroli Finansowej Biura Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa, ul. Bracka 10.

Pouczenie:

Zgodnie z § 14 ust. 1 Regulaminu przeprowadzania kontroli finansowej przez Biuro Kontroli Wewnętrznej UMK wprowadzonego zarządzeniem nr 137/2010 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 22.01.2010 r. jednostki, w stosunku do których sformułowane zostały zalecenia pokontrolne obowiązane są do sporządzania sprawozdania z realizacji tych zaleceń w terminie określonym w pkt V wystąpienia pokontrolnego według wzoru określonego w załączniku nr 3 do ww. Regulaminu.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

Do wiadomości:

1. Pani Katarzyna Król – Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa
2. Pan Lesław Fijał – Skarbnik Miasta Krakowa
3. Pani Anna Korfel- Jasińska – Dyrektor Wydziału Edukacji